

УДК 124.5:[004::37+004.5]:004::316.32

DOI <https://doi.org/10.26661/hst-2022-10-87-06>

ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ І ЦИФРОВОЇ ЛЮДИНИ У ДІДЖИТАЛІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

ВІТАЛІНА, НІКІТЕНКО¹
РОМАН, ОЛЕКСЕНКО²
ОЛЬГА, КИВЛЮК³

Анотація

Актуальність теми становлення і розвитку освіти у діджиталізованому суспільстві детермінується інформаційно-комп'ютерними технологіями, програмним забезпеченням та комп'ютерними програмами, які починають проникати в освіту, – в шкільні аудиторії, вищі навчальні заклади, навчально-освітній процес, націлений на формування цифрових компетентностей у цифровому суспільстві. **Метою статті** є концептуалізація майбутнього розвитку освіти у цифровому суспільстві. Завдання дослідження: 1) проаналізувати модель цифрової освіти, яка змінює правила гри в освітянському процесі; 2) з'ясувати процес формування цифрової людини, яка стає відкритою, мобільною, змістовною, адаптованою; 3) дослідити роль цінностей – великих даних (BIG DATA) у переформатуванні цифрової освіти та цифрової людини; 4) розкрити цифровізацію освіти як потужну тенденцію становлення і розвитку діджиталізованого суспільства. Об'єктом дослідження є становлення і розвиток освіти у діджиталізованому суспільстві. Предметом освіти вплив діджиталізованого суспільства на становлення і розвиток освіти. Методологія дослідження – загальнофілософські методи – аналізу і синтезу, узагальнення, системного і структурно-функціонального аналізу, антропологічного, аксіологічного, феноменологічного, що дозволяють показати становлення і розвиток освіти у діджиталізованому суспільстві. Зроблено висновок, що цифрові (конвергентні) технології пропонують зовсім інші шляхи вирішення проблем якості та кількості. Цифрові технології мають зробити більше для сучасної освіти, її трансформації та модернізації. Сучасний інтелект допоможе вищій школі створити унікальний освітній цифровий простір. Вплив діджиталізації на освіту є і в майбутньому буде ще сильнішою, керованою алгоритмами, штучним інтелектом, цифровими технологіями, що змінюють цей світ. Освіта змінює фізичний і ментальний ландшафт особистості та способи її роботи у цифровому суспільстві. Формування цінностей цифрової освіти і цифрової людини у діджиталізованому суспільстві пов'язане з формуванням цифрової культури, детермінованою великими даними, яка надає освітнім трансформаціям такого прискорення, які змінюють основи бізнесу, торгівлі, публічних послуг, впливаючи на кожен аспект нашого життя.

Ключові слова: цифрова освіта, діджиталізоване суспільство, цифрова людина, цифрові технології, BIG DATA.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Актуальність дослідження освіти у цифровому суспільстві у тому, що у сучасному суспільстві вони починають проникати в освіту, – в шкільні аудиторії, вищі навчальні заклади, навчально-освітній процес, націлений на формування цифрових компетентностей у цифровому суспільстві. Як свідчить аналіз, освіта має дві основні сторони: кількість і якість. За прогнозами ЮНЕСКО, до

2030 року дефіцит учителів становитиме 69 млн, а 263 млн людей на планеті не мають доступу навіть до початкової школи. З точки зору якості теж не все ідеально, так як нинішня система освіти не відповідає цифровому суспільству, а відповідає індустріальному виміру суспільства. Цифрові (конвергентні) технології пропонують зовсім інші шляхи вирішення проблем якості та кількості. Цифрові технології мають зробити більше для сучасної освіти, її трансформації та модернізації (Azhazha et al., 2021).

Тому сьогодні основною проблемою освіти виступає цифрова грамотність, уміння користуватися планшетом, які були б направлені на розкриття творчого і навчального потенціалу дітей, а головне – наскільки технологічно підготовленими мусять стати діти, щоб досягти цього прогресу. Слід встановити спеціальні програми, щоб вони могли це робити, а для цього розвивати творчість, допитливість і жагу відкриттів, необхідні для ефективного навчання. Фонд XPRIZE виділив

Corresponding author:

¹ Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні, Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)
E-mail: vitalina2006@ukr.net

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9588-7836>

² Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного (Мелітополь, Запорізька область Україна).

E-mail: roman.xdsl@ukr.net

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2171-514X>

³ Київський інститут інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія» (Київ, Україна)
E-mail: panyolga@ukr.net

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7900-9299>

15 млн доларів, щоб допомогти 263 млн дітей по всьому світу, які не мають доступу до освіти, та надати можливість навчатись, маючи планшет, які дали б дітям можливість навчатись, опанувати нові знання та навички. Дослідження показують, що навчання із застосуванням усіх органів чуттів ефективно, навіть якщо відбувається у віртуальній реальності (Андрюкайтене et al., 2021).

Технології дають нам змогу створювати нескінченну кількість високоякісних освітніх середовищ. Багато експертів кажуть, що освіта використовуватиме віртуальну реальність на повну силу. Власне, це швидше буде поєднання віртуальної й доповненої реальностей. Хочете, наприклад, побачити стародавню Грецію, ви можете протримати гіда, який привітає вас словом «Привіт, я Платон, ходімо, я покажу тобі мою академію» Завдяки віртуальній реальності можна значно змінити наше ставлення до всього, від безпритульних до проблем клімату й расових упереджень (Діамандіс & Котлер, 2021).

Якщо ви побудете у віртуальному світі у ролі літньої безпритульної жінки, то почнете більше співчувати людям. Технології змінять наші почуття та вчинки не лише у віртуальному, а й у реальному просторі. Іншими словами, віртуальна реальність створює абсолютно нові можливості для виховання почуттів, формуючи емпатію та інші почуття. Віртуальна реальність, особливо у поєднанні із штучним інтелектом, може дати нам освіти найвищого гатунку. А в комплекті з цим йде співчуття та інші емоційні навички, які традиційна освіта давно ігнорує. А що найважливіше, коли штучний інтелект і віртуальна реальність поєднуються з бездротовими мережами 5G, глобальна проблема пошуку вчителів і фінансування шкіл для сотень мільйонів людей перетворюється на створення фантастичної віртуальної освітньої системи, безкоштовно доступною кожному, хто має VR-пристрій, що й сприяє поєднанню кількості і якості (Андрюкайтене, & Воронкова, 2021).

Аналіз останніх досліджень і публікацій, з яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор

Ми спираємося на роботи Бостром Ніка «Суперінтелект. Стратегії і небезпеки розвитку розумних машин» (2020); Діамандіс Пітера & Котлер Стівенса «Майбутнє ближче, ніж здається. Як технології змінюють бізнес, промисловість і наше життя» (2021); Діксон Патріка «Майбутнє (майже) всього. Як зміниться світ протягом наступних ста років» № (2021); Мартін Роберта

«Чистий Agile: назад до основ» (2021); Мічіо Кайку «Фізика майбутнього. Як наука вплине на долю людства і змінить наше повсякденне життя у XXI сторіччі» (2017); Олтрейд Дагого «Нове мислення. Від Айнштейна до штучного інтелекту: наука і технології, що змінили світ» (2021); О'Ніл Кейта «BIG DATA. Зброя математичного знищення. Як великі дані збільшують нерівність і загрожують демократії» (2020). Саме в цих роботах закладені підвалини формування цифрової освіти, детермінованої інформаційно-комунікаційними технологіями, що потребують формування цифрової людини, яка повинна володіти цифровими компетентностями, щоб жити у діджиталізованому суспільстві. У дослідженні використані також розробки М.Ажажа, Р.Андрюкайтене, В.Воронкової, В.Нікітенко, О.Кивлюк, Р.Олексенка, у яких зроблено акцент на формуванні концепції цифрової освіти сталого розвитку та пошуки нового атрактора виходу з кризової ситуації у посткоронавірусну еру.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття

Безперечно, нас хвилює проблема розвиток освіти у цифровому суспільстві і як вона буде трансформуватися у майбутньому, коли нанотехнології та штучний інтелект стануть частиною повсякденності. Завдяки сенсорам, що відстежують сотні показників, від енергійності до емоційного стану учня, освіта створює ефективний цифровий простір, спрямований на досягнення певних змін. Замість того, щоб підлаштовувати дітей до потреби суспільства, він має на меті виховувати сильних, співчутливих і творчих особистостей. Навчання на 3D-пристрої надзвичайно ефективно, адже так інформація швидше потрапляє з короткострокової пам'яті на довгострокову. Сучасний інтелект допоможе нам створювати унікальний освітній простір. Якщо додати сюди сенсори, що реагують на нейрофізіологічну інформацію, щоб учень міг скажімо, підтримувати певний рівень рівень мотивації або досягти так званого мислення зростання, що є необхідною умовою ефективного навчання. Якщо все додати до купи, то отримаємо школу майбутнього, цілком відмінну від сучасної. Це буде різноманітне, індивідуальне й високотехнологічне освітнє середовище (Бостром, 2020).

Мета та формування цілей статті (постановка завдання)

Метою статті є концептуалізація майбутнього розвитку освіти у цифровому суспільстві.

Завдання дослідження: 1) проаналізувати модель освіти діджиталізації, яка змінює правила гри в освітянському процесі; 2) з'ясувати процес переформатування цифрової освіти, яка стає відкритою, мобільною, змістовною, адаптованою; 3) дослідити роль великих даних (BIG DATA) у переформатуванні цифрової освіти; 4) розкрити цифровізацію освіти як потужну тенденцію у плані реформування та модернізації глобального освітнього середовища. Об'єктом дослідження є становлення і розвиток освіти у діджиталізованому суспільстві. Предметом освіти вплив діджиталізованого суспільства на становлення і розвиток освіти.

Методологія дослідження – загальнофілософські методи – аналізу і синтезу, узагальнення, системного і структурно-функціонального аналізу, антропологічного, аксіологічного, феноменологічного, синергетичного, що дозволяють продемонструвати становлення і розвиток освіти і людини у діджиталізованому суспільстві.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів

1. Модель цифрової освіти, яка змінює правила гри в освітянському процесі

Наше життя прискорюється нечуваними темпами. Уже зараз вживлення чіпів, криптовалюти, штучний інтелект, віртуальна реальність, 3D-друк є реальністю, яку можна випробувати на собі, що трансформують нашу реальність, до якої повинна бити підготовлена кожна людина. Високотехнологічне суспільство потребує і високоефективної цифрової освіти, яка формує людину з високим інтелектом, світоглядом і свідомістю. Високотехнологічна освіта змінює наші уявлення про креативну освіту, впливає на правила гри, змінюючи їх. Заціфровка, зав'язана на великих даних, означає, що наша освіта стала цифровою і що цифровий світ формує особистість та її культуру, моделює в кардинально іншому контексті. Діджиталізація дає змогу нам думати про те, як використовувати освіту різними шляхами та на різних рівнях (Воронкова, 2020).

Діджиталізація представляє тектонічне зрушення, в основі якого цифрові прилади з їх вибуховим потенціалом, що змінюють освіту і особистість, суспільств та суспільне життя, економіку, торгівлю, маркетинг, медицину, охорону здоров'я, способи зв'язків, культурне життя й культурні інституції. Вплив діджиталізації на освіту є і в майбутньому буде ще сильнішим, керованим

алгоритмами, штучним інтелектом, цифровими технологіями, що змінюють цей світ. Освіта змінює фізичний і ментальний ландшафт особистості та способи роботи у цифровому суспільстві (Воронкова, Олексенко, & Нікітенко, 2020).

Діджиталізація та її сила поєднувати, комунікувати й маніпулювати даними творить наш переповнений інформацією світ, надаючи освітнім трансформаціям такого прискорення, що змінюються основи бізнесу, торгівлі, публічних послуг, впливаючи на кожен аспект нашого життя. Ця революція видобутку даних стала акселератором інновацій, вносячи корективи в сам освітянський процес, управління та організації, у те, що ми робимо, як творимо, як думаємо. Керовані у цифровий спосіб інструменти та технології формують цифрову культуру та освіту, яку ми споживаємо.

Діджиталізована освіта знаходить на своїй третій хвилі комбінації з хмарного обчислення, мобільних приладів, соціальних мереж та технологій великих даних, які поєднуються і діють вкупі. Мобільні прилади та застосунки розширюють можливості освіти, хмари працюють як механізми аутсорсингу, великі дані дають змогу надшвидкому аналізу інтерпретувати дані та отримувати рішення, а соціальні технології приносять інтерактивні людські виміри у цифровий, автоматизований світ. Використання цих розрізнених технологій ламає кордони й заряджає цифрову комерцію, інформаційну аналітику та розвиток інтелектуальної інфраструктури. Google, Amazon, Фейсбук, Убер, Airbnb та Twitter енергійно використовують перелічені технології та можливості. Технології розмаху, масштабу, обсягу, повсюдності та швидкості, що розвиваються в освітньому процесі, вражають. 2,5 користувачів Інтернету взаємодіють з системою енна рівні простих даних – надсилання текстових повідомлень, та на складнішому рівні – управляючи на відстані приладами, що піклуються про всі сфери життєдіяльності людини (Воронкова, & Андрюкайтене, 2021).

Зв'язок та дані у контексті розвитку діджиталізації освітянського процесу – це нові форми капіталу, які змінюють матеріальні ресурси, фінанси та сприяють використанню напрямів розвитку, що змінюють гру:

- 1) великими даними;
- 2) Інтернетом речей;
- 3) розумними предметами (Воронкова, & Нікітенко, 2021).

Культурне, інформаційне, інфраструктурне середовище освіти абсорбується гравітаційними притяганнями динамічних цифрових технологій, які вони породжують. Діджиталізація в освіті виступає її панівною тенденцією та доміантною культурною силою, що змінює сутність, напрям, структурні компоненти освітнього процесу, в основі якого зворотний зв'язок між викладачем, технологіями та суб'єктом навчання. Повільно та впевнено діджиталізація проникає в усю структуру навчального процесу, породжуючи ментальні, соціальні та культурні трансформації, створені новим електронним середовищем, але поєднує й змішує віртуальне та реальне (Воронкова, & Андрюкайтене, 2021).

Цифрові продукти та послуги, доповнена та віртуальна реальність проникають усюди, створюючи віртуальні соціальні мережі, стосунки та почуття. Неминуче, ми втягуємося у його полон, з текучим, пластичним, перемішаним контентом, де ми залипаємо (а колись ми переглядали, так називалася ця форма цифрової активності) і пірнаємо глибоко. Гаслами контенту освітнього процесу є такі його визначення, поняття та напрямки: відкритий, гнучкий, інтерактивний, співтворчий, жвавий, об'єднаний, миттєвий, занурений, усюдисущий спільний, інтегративний, багатозадачний, імітаційний, віртуальний, фрагментарний і постійно діючий онлайн процес освітнього простору (Воронкова, Бугайчук, & Нікітенко).

2. Процес формування цифрової людини, яка стає відкритою, мобільною, змістовною, адаптованою

Коротко кажучи, ми перебуваємо у ситуації процесу переформатування цифрової освіти та всіх її систем – правової, моральної, політичної, культурної, економічної, інфраструктурної з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у її основі. Це величезний культурний проект трансформації освітньої галузі в цілому. Для адаптації до епохи цифрових технологій та створення нової інтелектуальної інфраструктури освіти потрібен був зворотний інформаційно-цифровий процес, сенсорні технології та об'єкти, які живуть всередині інформаційної інфраструктури освіти. Сенсори та інші цифрові технології допомагають освіті осмислено реагувати на прості та складні ситуації, спровоковані розумними машинами, бути інновативними і небезпечними (Voronkova, & Kyvliuk, 2017).

Процес переформатування цифрової освіти формує «освіту спільного користування», яка

побудована на обміні людськими, фізичними, інформаційними ресурсами, стає можливою. Незлічені застосунки заохочують домовленості, обмін або гуртові закупівлі з технологіями спільного користування, а відкриття даних створює циркуляцію інформації між викладачем та студентами, потенційно допомагаючи поживити освітній процес і втілювати модель цифрової освіти у життя. Модель цифрової освіти детермінується інформаційно-комп'ютерними технологіями, програмним забезпеченням та комп'ютерними програмами (Воронкова, & Тесленко, 2020).

Упровадженню моделі освіти діджиталізації, яка змінює правила гри в освітньому процесі, сприяє рух за відкриті ресурси «освіти спільного користування», в основі якої вільний обмін ідеями, інформацією, програмним забезпеченням, детермінованого Інтернетом. Це робить спільну діяльність між викладачем і студентом, між дисциплінами, *відкритою, мобільною, змістовною, адаптованою*, сприяючи зближенню пізнання та розуміння. Все це поступово накопичує ресурси щодо удосконалення моделі цифрової освіти, в основі якої творчий креативний потенціал, нові ідеї, нові форми комбінованої і рекомбінованої креативності (Воронкова, Андрюкайтене, & Нікітенко, 2020).

Об'єм, швидкість та різноманітність потоку доступних даних, об'єднаних з феноменом «будь-якого часу та місця» змінює спосіб нашої взаємодії з простором та у просторі, а також з часом та місцем. Переповнена сенсорами освіта діє й проявляє себе креативно, творчо, мобільно, вимагає винахідливості. Освіта сприяє створенню експериментальних зон, таких як лабораторії та тестові майданчики, щоб змушувати до нових експериментів, зважаючи на швидкість упровадження інновацій у цифровому середовищі (Воронкова, Олексенко, & Нікітенко, 2020).

Трансформація у сфері освіти потребує зміни цінностей, постановки людини на центральне місце та зв'язку з інформацією та великих даних, визначення важливості її функціонування. Технології мають керуватися з перспективами людини, а не навпаки, сприяючи до заохочення активної діяльності, бути людиноцентричною по своїй суті. Надзвичайно важливо, що вивільнення інноваційних імпульсів має бути на вирішення проблем за допомогою нових економічних можливостей, зокрема створення якісних робочих місць. До трансформації освіти мають бути залучені соціальні медіа, інтерактивні платформи, пріоритети цінностей, що сприяють

підвищенню рівня якості освіти та вирішення людських потреб. Важливо формувати не тільки нову модель освіти з розвинутою інфраструктурою, але й «кмітливіх» суб'єктів освітнього процесу (Діамандіс & Котлер, 2021).

3. Роль цінностей – великих даних (BIG DATA) у переформатуванні цифрової освіти та цифрової людини

Поняття цифрової освіти пов'язане з креативними цифровими даними, детермінованими процесами діджиталізації та GPS-технології об'єднують нам, що ми поглибимо комунікаційні зв'язки та взаємодії та буде інтерактивними зворотний зв'язок. Все це вимагає бути у постійній гонитві за вдосконаленням навичок цифрового користування та покращення їх якості. Тут не може бути однієї стратегії цифрової освіти, яка підійшла б усім, цифрова освіта має стає інклюзивним простором, що використовує технології та інновації для розширення свого цифрового вдосконалення та залучає інформаційно-комунікаційні технології для розширення своєї участі у цьому процесі (Діксон, 2021).

Великі дані (BIG DATA) відіграють велику роль у переформатуванні цифрової освіти, пов'язаними з неймовірним зростанням великої кількості даних завдяки комп'ютерам, Інтернету і все збільшуючої кількості даних. Вони використовуються також для спів творення ідей та рішень, заохочення нових програм, моделей, концепцій, технологій, інструментів з використанням інформаційного простору та підтримкою стартапів. Великі дані (BIG DATA) сприяють співтворенню та співробітництву зі студентами, бізнесовими структурами, учасниками проектів, іншими локальними партнерами (Кивлюк, 2010).

Великі дані (BIG DATA) змінюють освіту та способи взаємодії з ними нарощують можливості соціалізації та розширення можливостей через Інтернет. Наше мобільніше життя дає змогу будувати контакти та шукати себе багатьма шляхами, які тепер визначають мережі, ніж класичні кордони. Онлайн та офлайн, кіберпростір та локальний простір тут об'єднуються, щоб створити ідентичність, сформувані інтереси, забезпечити осмислене існування, коли розрізнені комунікаційні канали стали нормою (Кивлюк, 2014).

Світ докорінно змінюється, так як на зміну панування комунікації за допомогою слова та тексту приходять візуальна комунікація, науковці підкреслюють «над пріоритетний ефект картинки». Інтернет затягує нас в незлічені світи, він змінює

спосіб роботи нашої свідомості, але він створює і когнітивне переваження, фрагментуючи увагу та відрізаючи нас від життя. Залишатися у світі, насиченому технологіями, – не проста справа, майбутнє творчості у цьому світі виграватиме від цифрового відключення та детоксу. Наша пристрасть бути соціальними забезпечує генетичне підґрунтя до залежності від дедалі більше візуально наповнених соціальних медіа (Кивлюк, 2011).

Аналітика сьогодні управляє світом, так як мова йде про об'єми, що вимірюються у петабайтах, ексабайтах і терабайтах, тому цифрова освіта повинна бути сьогодні насичена правдивою інформацією, бути адекватною для сучасних вимог сьогодення, будь-яке рішення підкріпляти даними. Всі наші технологічні аксесуари, гаджети, телефони постійно накопичують інформацію про наші переваги, смаки, стиль життя. Все разом це називається соціальною фізикою, під якою розуміють математичні моделі, як люди взаємодіють, впливають один на одного, як приймають рішення (Мартін, 2021).

По суті, соціальна фізика – це місце пересічення статистики і великих даних з метою кращого розуміння її суті, так як дані часто неструктуровані і надзвичайно розрізнені, а також включають помилки У вхідних даних можуть використовуватися фото, відео, текстові файли, записи телефонних розмов. Великі дані – це потік безперервної інформації, яка накопичується і тому важливо навчитися її обробляти для того, щоб приймати правильні і виважені рішення практично у режимі реального часу (Мічіо, 2021).

Цифрова освіта та нові технології вчать, як обробляти Великі потоки даних, які представляють нові можливості для вирішення проблем та прийняття ефективних рішень. Для Великих даних, чим більше інформації, тим більш надійними і прогнозованими є наші результати. Зі зростанням об'єму даних зростає і необхідність вміти ці дані захищати. Дані стають основою прийняття рішень і чим більше даних ми обробляємо, тим більш точними і прогнозованими будуть наші результати.

4. Цифровізація освіти як тенденція становлення і розвитку діджиталізованого суспільства

Цифровізація освіти є потужною тенденцією реформування та модернізації глобальної освітнього середовища. Цифровізація означає перетворення всіх типів інформації (текстів, звуків,

візуальних, відео та інших даних з різних джерел) в цифрову мову. Обговорюючи феномен цифровізації, слід зазначити, що різні аналітики і експерти за прогнозами розглядають перехід процесу навчання в цифрове середовище як поворотний момент в історії освіти (Меліхова, Воронкова, & Нікітенко, 2020).

Сутність базової загальної освіти в рамках полягає в «формуванні та розвитку основних компетенцій в галузі використання інформаційних та комунікаційних технологій; мотивувати на активне використання словників та інших пошукових систем», в тому числі в рамках основної загальної освіти. Одним з інструментів досягнення поставлених цілей є «доступ до бібліотек та інформаційних ресурсів в Інтернеті, навчальними посібниками та літератури, медіа-джерел на електронних носіях, методичних матеріалів, аудіо та відеоінформація, матеріали для творчості, досліджень і розробок, а також торішнім проектам студентів» (Нікітенко, 2021).

Недостатня вивченість особливостей впливу цифрової культури і соціальних наслідків її розвитку, необхідність гармонізації природи людини і нових моделей формування його особистісних якостей відповідає методологічним принципам системного підходу до проблеми нашого дослідження. Глобальна цифровізація формує новий тип культури сучасного суспільства – цифрова культура, що вимагає модернізації і системи професійної освіти в напрямку готовності адекватного використання можливостей технологічних новацій і розвитку з їх допомогою актуальних професійно значущих якостей (Олексенко et al., 2017).

Визначаючи позитивний потенціал цифровізації, відзначимо, що цифрові технології пропонують безліч варіантів при проектуванні освітніх процесів. При цьому освітній простір, що формується цифровізацією, має риси універсальності. Різноманітність неформальних пропозицій і можливість їх використання в освіті в даний час колосально. Цифровізація формує індивідуальні освітні середовища, куди можуть входити платформи інтернету, які дозволяють навчатися індивідуально керувати навчальним контентом і особисто створювати свого роду віртуальний стіл. Цифровізація в освіті дозволяє збагачувати реальні навчальні ситуації цифровими даними. Наприклад, учні можуть сформувати навички визначення місця походження або змісту будь-якої речі, документа, всього лише сфотографувавши його QR-код (Олексенко, 2017).

Реалії сучасного освітнього процесу такі, що основною рисою освіти є його глобальність, обумовлена тим що відбуваються в світі інтеграційними процесами і взаємодією держав в різних сферах життя суспільства. Таким чином, освіта поступово з національних пріоритетів розвинених країн переходить в світові пріоритети. Потрібно відзначити що, що існує безліч проблем як в реалізації самої політики цифровізації, так і в наслідках її розширення в житті сучасного соціуму і його науки. Одна з них, наприклад, пов'язана з тим, що саме поняття «технологія» спочатку використовувалося тільки стосовно до виробничих процесів, а не в гуманітарній сфері (Олтрейд, 2021).

Закріпившись у сфері освіти, «технологізм» змінив сам характер освітнього процесу, надавши йому форму виробничого, спрямованого на «Виробництво» людського капіталу. У ньому той, якого навчають видається якоюсь деталлю, яка повинна бути доведена до досконалості викладачем і після закінчення навчання зайняти місце в загальному механізмі соціальних відносин. При такому підході змінюється сама сутність освітнього процесу, його цінності і ідеали. Їх реальна затребуваність суспільством і соціальні наслідки ще не в повній мірі усвідомлені нами модернізація вітчизняної вищої освіти неминуха, вона слідує в ногу з часом, але необхідно враховувати ризики нововведень і не відмовлятися від доведених свою ефективність традиційних освітніх технологій (О'Ніл Кейт, 2020).

Важлива роль інноваційних технологій у формуванні ефективної освітньої середовища України очевидна, оскільки їх застосування потенційно може сприяти підвищенню рівня засвоєння знань, розвитку творчих здібностей учнів, формування готовності до застосування ними теоретичних знань на практиці і самостійного мислення. На підставі цього можна сказати, що використання інноваційних технологій в освітній діяльності є необхідною умовою для підготовки високоякісних фахівців. При цьому важливо пам'ятати, що в ході використання інноваційних технологій виникають нові ризики для суспільства. Безумовно, необхідно враховувати їх специфіку, представлену науковим аналізом і наявним досвідом практичного перетворення сучасного освітнього середовища.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі.

Становлення і розвиток освіти у діджиталізованому суспільстві свідчить про те, що пріоритетні напрямки цифрової освіти включають:

1) більш ефективного використання цифрових технологій у системі освіти;

2) розвиток відповідних цифрових компетенцій і навичок для цифрової трансформації;

3) поліпшення освіти за рахунок поліпшення аналізу даних і прогнозування.

До цінностей цифрової трансформації відносяться:

1) надання інструментів для надання допомоги викладачам та інструкторам у більш ефективному використанні технологій, включаючи поліпшення підключення до Інтернету;

2) цілеспрямовані дії щодо розвитку відповідних цифрових компетенцій;

3) активізація і нові зусилля щодо поліпшення освіти за допомогою збору точних фактичних даних та аналітичних доповідей. Цифрова готовність в освіті вимагає ноу-хау і передбачає необхідну адаптацію системи освіти.

Для розширення масштабів інноваційної політики і практики необхідна державна підтримка, а для впровадження інновацій та цифрових технологій у навчальний процес педагоги потребують удосконалення інфраструктури та підтримки керівництва.

Важливим інструментом цифрової освіти постає мобільність, а цифрові технології – ключ до їх подальшого вдосконалення. Звернемо увагу на те, що наступним пріоритетом, зазначеним у контексті трансформації освіти, є розвиток відповідних цифрових навичок і компетенцій для здобуття цифрових компетентностей в освітніх інституціях.

У конкретно-історичних обставинах цифрова освіта є необхідністю, яка задана певною соціальною системою. Цифрові навички є базовими, тому існує необхідність їх широкого впровадження, оскільки всі громадяни повинні мати розуміння на різних рівнях розуміння цифрової компетентності.

Цифрова компетентність є частиною європейської довідкової системи ключових компетенцій для навчання протягом усього життя, якими повинні володіти всі громадяни та виступає як складний регулятор людської життєдіяльності, що охоплює і зовнішній для людини світ, і власне людину, в усіх її об'єктивних характеристиках.

Цифрова компетентність дозволяє аналізувати закономірності розвитку діджиталізованого суспільства і включає:

1) інформаційна грамотність і вміння працювати з даними;

2) комунікація та співробітництво через цифрові технології;

3) створення сучасного цифрового контенту;

4) безпека у широкому сенсі – для персональних даних, здоров'я людей і збереження навколишнього середовища;

5) визначення і рішення цілей освіти.

Цифровізація повинна стати вирішальним чинником, що сприяє посиленню прав і свобод, які дозволяють людям вийти за межі певних територій, соціальних позицій або громадських груп, відкриваючи нові можливості вчитися, працювати, досліджувати та задовольняти свої потреби та реалізувати можливості.

Список використаних джерел

Ажажа М. А., Остенда А., & Лянной М. Впровадження інформаційної освіти як фактор модернізації системи вищої освіти України. Conference Proceedings of the 2nd International Scientific Online Conference Topical Issues of Society Development in the Turbulence Conditions (May 25, 2021, Bratislava, Slovak Republic). *The School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava: Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej s*, 2021. С. 9–20.

Andriukaitiene Regina, Воронкова Валентина, & Нікітенко Віталіна. Концепт цифрової трансформації електронної освіти у країнах Європейського союзу: європейський досвід / Європейський вектор модернізації економіки в умовах сталого розвитку промислового регіону [текст] : [монографія] / під заг. ред. д.е.н., проф. Метеленко Н.Г. К.: *Интерсервіс*, 2021. С. 72–86.

Андрюкайтене Регіна, & Воронкова В.Г. Цифрова трансформація електронної освіти в країнах Європейського Союзу. Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації: матер. II Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. (Мелітополь, 25-27 травня 2021 р.) / ред. кол. : В. М. Кюрчев, Н. Л. Сосницька, М. І. Шут та ін. Мелітополь : *ТДАТУ*, 2021. С. 88–91

<https://sites.google.com/tsatu.edu.ua/mvfconf/>

Бостром Нік. Суперінтелект. Стратегії і небезпеки розвитку розумних машин / пер з англ. Антон Ящук, Антоніна Ящук. Київ: *Нау формат*, 2020. 408 с.

Воронкова В. Г. Напрями розвитку штучного інтелекту (ШІ) як умови розвитку когнітивних технологій в умовах діджиталізованого суспільства. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 26–27 листопада 2020 року / Ред.-упорядник: д. філософ. н., проф., В. Г. Воронкова. Запоріжжя: *ЗНУ*, 2020. С. 70–74.

Воронкова В. Г., Олексенко Р.І., & Нікітенко В. О. STEM-освіта як інтелектуальний ресурс та чинник модернізації суспільства в умовах четвертої промислової революції 4.0. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні аспекти розвитку STEM-освіти у навчанні природничо-наукових дисциплін» 14-15 травня 2020 року Кропивницький: *Льотна академія НАУ*, 2020. С. 58–61.

Воронкова В.Г., & Андриякайтене Регіна. Європейський вектор модернізації цифрової освіти в умовах подолання пандемії COVID-19. Європейський вектор модернізації інженерної та економіко-управлінської освіти в умовах сталого розвитку промислового регіону : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (27-28 травня 2021 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя : наук. ред. Н.Г. Метеленко. *ЗНУ Інженерний навчально-науковий інститут*, 2021. С. 223–226.

Воронкова В.Г., & Нікітенко В.О. Цифрова трансформація Європи «Цифровий компас – 2030» як умова подолання пандемії COVID-19: цифровізація економіки, освіти і медицини. Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації: матер. II Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. (Мелітополь, 25–27 травня 2021 р.) / ред. кол. : В. М. Кюрчев, Н. Л. Сосницька, М. І. Шут та ін. Мелітополь : *ТДАТУ*, 2021. С. 92–96. <https://sites.google.com/tsatu.edu.ua/mvfconf/>

Воронкова Валентина, & Андриякайтене Регіна. Основні цілі, напрями та тенденції переходу до цифрової системи Європейського союзу. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теоретичні та практичні засади розвитку економіки, обліку, фінансів, менеджменту та права». Запорізький національний університет 23-24 листопада 2021 року. Запоріжжя: *ЗНУ*, 2021. С. 14–15.

Воронкова В.Г., Бугайчук О.В., & Нікітенко В.О. Філософія креативної економіки як дисципліна і новий науковий напрямок. X наукова конференція «НАУКОВІ ПІДСУМКИ 2021. Київ, 2021. <https://entc.com.ua/ru/konferentsia/579-ezhagodnaya-nauchnaya-konferentsiya-nauchnye-itogi>

Valentina Voronkova, & Olga Kyvliuk. Philosophical reflection smart-society as a new model of the information society and its impact on the education of the 21st century. *Future human image*. 2017. Вип. 7. С. 154–162.

Воронкова В. Г., & Тесленко Т.В. Становление и развитие цифровых технологий как фактор реализации четвертой промышленной революции. *Журнал Белорусского государственного университета. Философия. Психология*. 2020. С. 4–11.

Воронкова В., Андриякайтене Р., & Никитенко В. Влияние цифровизации на изменение ценностных ориентаций в условиях Четвертой промышленной революции. *Theory and practice: problems and prospects Scientific articles (Electronic publication)*. 2020. С. 219–227.

Воронкова В. Г., Олексенко Р.І., & Нікітенко В.О. Формування цифрових компетентностей у процесі викладання дисциплін управлінського циклу. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*. 2020. Т. 24. С. 73–81.

Диамандіс Пітер & Котлер Стівенс. Майбутнє ближче, ніж здається. Як технології змінюють бізнес, промисловість і наше життя / пер. з англ. Дмитро Кожедуб. Київ : *Лабораторія*, 2021. 320 с.

Діксон Патрік. Майбутнє (майже) всього. Як зміниться світ протягом наступних ста років / пер. з англ. І.Возняка. Харків: *Віват*, 2021. 432 с.

Кивлюк О. П. Проблеми трансформації змісту та технологій навчання під впливом інформаційної революції. *Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць*. Київ, 2010. Вип.40. С. 314–319.

Кивлюк О. П. Глобалізація та інформатизація освіти в предметному полі філософії освіти. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2014. Вип. 57. С. 192–200.

Кивлюк О. П. Інформатизація та інформаційна цивілізація: соціально-філософський аспект. *Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: науковий вісник: збірник наукових праць*. Київ : 2011. Вип. 44. С. 279–285.

Мартін Роберт. Чистий Agile: назад до основ /пер з англ. В.Луненко. Харків: Вид-во «Ранок»: *Фабула*, 2021. 224 с.

Мічіо Кайку. Фізика майбутнього. Як наука вплине на долю людства і змінить наше повсякденне життя у XXI сторіччі. Львів : *Літопис*, 2017. 432 с.

Меліхова Т. О., Воронкова В. Г., & Нікітенко В. Формування концепції освіти сталого розвитку та пошуки нового атрактора виходу з кризової ситуації у посткоронавірусну еру. *Актуальні проблеми неперервної освіти в інформаційному суспільстві : збірник матеріалів конференції Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова*, 2020. С. 160–162.

Нікітенко В.О. Креативний клас як чинник удосконалення людського капіталу у контексті розвитку смарт-освіти. *Humanities studies: Collection of Scientific Papers. Zaporizhzhia: Zaporizhzhia National University*, 2021. 7 (84), P. 22-30. <http://humstudies.com.ua/article/view/234338/233023>

Олексенко Р.І. Афанасьєва Л.В., Музя Є.М., & Колева К. Міжкультурний діалог в контексті єднання України. *Українознавчий альманах*. 2017. Випуск 21. С. 15–20.

Олексенко Р.І. Людина в умовах інформаційного суспільства як об'єкт соціально-економічної рефлексії / Становлення і розвиток інформаційного суспільства як основи забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави. 2017. С. 59–62.

Олтрейд Дагого. Нове мислення. Від Айнштейна до штучного інтелекту: наука і технології, що змінили світ / пер. з англ. І.Возняка. Харків : Віват, 2021. 368 с.

О'Ніл Кейт. BIG DATA. Зброя математичного знищення. Як великі дані збільшують нерівність і загрожують демократії / пер. з англ. О.Калініної. Київ: Форс Україна, 2020. 336 с.

References

Azhazha M. A., Ostenda A., & Liannoi M. (2021). Vprovadzheniia informatsiinoi osvity yak faktor modernizatsii systemy vyshchoi osvity Ukrainy. Conference Proceedings of the 2 nd International Scientific Online Conference Topical Issues of Society Development in the Turbulence Conditions (May 25, 2021, Bratislava, Slovak Republic). *The School of Economics and Management in Public Administration i Bratislava: Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej* 9–20. http://www.vsemvs.sk/portals/0/Subory/Conference%20Proceedings_25.05.2021_final.pdf

Andriukaitiene Regina, Voronkova Valentyna, & Nikitenko Vitalina (2021). Kontsept tsyfrovoy transformatsii elektronnoi osvity u krainakh Yevropeiskoho soiuzu: yevropeyskyi dosvid / Yevropeyskyi vektor modernizatsii ekonomiky v umovakh staloho rozvytku promysloвого rehionu [tekst] : [monohrafiia] / pid zah. red. d.e.n., prof. Metelenko N.H. K.: *Interservis*. 72–86.

Andriukaitiene Rehina, & Voronkova V.H. (2021). Tsyfrova transformatsiia elektronnoi osvity v krainakh Yevropeiskoho Coiuzu. Rozvytok suchasnoi nauky ta osvity: realii, problemy yakosti, innovatsii: mater. II Mizhnarodnoi nauk.-prakt. internet-konf. (Melitopol, 25–27 travnia 2021 r.) / red. kol. : V. M. Kiurchev, N. L. Sosnytska, M. I. Shut ta in. Melitopol : *TDATU*. 88–91. <https://sites.google.com/tsatu.edu.ua/mvfconf/>

Bostrom Nik (2020). Superintelekt. Stratehii i nebezpeky rozvytku rozumnykh mashyn / per z anhl. Anton Yashchuk, Antonina Yashchuk. Kyiv: *Nash format*. 408.

Voronkova V. H. (2020). Napriamy rozvytku shtuchnoho intelektu (ShI) yak umovy rozvytku kohnityvnykh tekhnolohii v umovakh didzhytalizovanoho suspilstva. Materialy Mizhnarodnoi naukovy-praktychnoi konferentsii 26–27 lystopada 2020 roku / Red.-uporiadnyk: d.filosof.n., prof., V. H. Voronkova. Zaporizhzhia: *ZNU*. 70M74.

Voronkova V. H., Oleksenko R.I., & Nikitenko V. O. (2020). STEM-osvita yak intelektualnyi resurs ta chynnyk modernizatsii suspilstva v umovakh chetvortoi promyslovoi revoliutsii 4.0. Materialy III Mizhnarodnoi naukovy-praktychnoi konferentsii «Aktualni aspekty rozvytku STEM-osvity u navchanni pryrodnycho-naukovykh dystsyplin» 14-15 travnia 2020 roku Kropyvnytskyi: *Lotna akademiia NAU*. 58–61.

Voronkova V.H., & Andriukaitiene Rehina (2021).Ievropeyskyi vektor modernizatsii tsyfrovoy osvity v umovakh podolannia pandemii COVID-19. Yevropeyskyi vektor modernizatsii inzhenernoi ta ekonomiko-upravlinskoj osvity v umovakh staloho rozvytku promysloвого rehionu : materialy Mizhnarodnoi naukovy- praktychnoi konferentsii (27–28 travnia 2021 roku, m. Zaporizhzhia). Zaporizhzhia : Nauk. red. N.H. Metelenko. *ZNU Inzhenernyi navchalno-naukovyi instytut*. 223–226.

Voronkova V.H., & Nikitenko V.O. (2021). Tsyfrova transformatsiia Yevropy «Tsyfrovyyi kompas -2030» yak umova podolannia pandemii COVID-19: tsyfrovizatsiia ekonomiky, osvity i medytsyny. Rozvytok suchasnoi nauky ta osvity: realii, problemy yakosti, innovatsii: mater. II Mizhnarodnoi nauk.-prakt. internet-konf. (Melitopol, 25-27 travnia 2021 r.) / red. kol. : V. M. Kiurchev, N. L. Sosnytska, M. I. Shut ta in. Melitopol : *TDATU*. 92–96. <https://sites.google.com/tsatu.edu.ua/mvfconf/>

Voronkova Valentyna, & Andriukaitiene Rehina (2021). Osnovni tsili, napriamy ta tendentsii perekhodu do tsyfrovoy systemy Yevropeiskoho soiuzu. Materialy Vseukrainskoj naukovy-praktychnoi konferentsii «Teoretychni ta praktychni zasady rozvytku ekonomiky, obliku, finansiv, menezhmentu ta prava». Zaporizkyi natsionalnyi universytet 23–24 lystopada 2021 roku/ Zaporizhzhia: *ZNU*. 14–15.

Voronkova V.H., Buhaichuk O.V., & Nikitenko V.O. (2021). Filosofiiia kreatyvnoi ekonomiky yak dystsyplina i novyi naukovyi napriamok. X naukova konferentsiia «*NAUKOVI PIDSUMKY 2021*. Kyiv.

<https://entc.com.ua/ru/konferentsiia/579-ezhagodnaya-nauchnaya-konferentsiya-nauchnye-itogi>

Valentina Voronkova, & Olga Kyvliuk (2017). Philosophical reflection smart-society as a new model of the information society and its impact on the education of the 21st century. *Future human image*. 7. 154–162.

Voronkova V. H., & Teslenko T.V. (2020). Stanovlenye u razvytye tsyfrovyykh tekhnolohiyi kak faktor realizatsyy chetvortoi promyshlennoi revoliutsyy. *Zhurnal Belorusskogo gosudars tvennoho unyversyteta. Fylosofiia. Psykholohyia*. 4-11.

Voronkova V., Andriukaitiene R., & Nykytenko V. (2020). Vlyianie tsyfrovyzatsyy na yzmenenye tsennostnykh oryentatsyy v uslovyakh chetvortoi promyshlennoi revoliutsyy. *Theory and practice: problems and prospects Scientific articles (Electronic publication)*. 219–227.

Voronkova V. H., Oleksenko R.I., & Nikitenko V.O. (2020). Formuvannia tsyfrovyykh kompetentnosti u protsesi vykladannia dystsyplin upravlinskoho tsykladu. Udoshkonalennia osvitho-vykhovnoho protsesu v zakladi vyshchoi osvity. 24. 73–81.

Diamandis Piter & Kotler Stivens (2021). Maibutnie blyzhche, nizh zdaetsia. Yak tekhnolohii zminiuiut biznes, promyslovist i nashe zhyttia / per. z anhl. Dmytro Kozhedub. Kyiv: *Laboratoriia*. 320.

- Dikson Patrik (2021). Maibutnie (maizhe) vsoho. Yak zminytsia svit protiahom nastupnykh sta rokiv / per. z anhl. I.Vozniaka. Kharkiv: *Vivat*. 432.
- Kyvliuk O. P. (2010). Problemy transformatsii zmistu ta tekhnologii navchannia pid vplyvom informatsiinoi revoliutsii. *Hileia: naukovyi visnyk: zbirnyk naukovykh prats*. Kyiv, 40. 314-319.
- Kyvliuk O. P. (2014). Hlobalizatsiia ta informatyzatsiia osvity v predmetnomu poli filosofii osvity. *Humanitarnyi visnyk Zaporizkoi derzhavnoi inzhenernoi akademii*. 57. 192–200.
- Kyvliuk O. P. (2010). Rozvytok suspilnoho zhyttia i vyklyky suchasnoi epokhy. Hileia. Istorychni nauky. *Filosofski nauky. Politychni nauky: naukovyi visnyk: zbirnyk naukovykh prats*. Kyiv: VIR UAN, 2010. 36. 157–167.
- Martin Robert (2021). Chystyi Agile: nazad do osnov /per z anhl. V.Lunenko. Kharkiv: *Vyd-vo «Ranok»: Fabula*. 224.
- Michio Kaiku (2017). Fyzyka maibutnoho. Yak nauka vplyne na doliu liudstva i zminyt nashe povsiakdenne zhyttia u XXI storichchi. Lviv: *Litopys*. 432.
- Melikhova T. O., Voronkova V. H., & Nikitenko V. (2020). Formuvannia kontseptsii osvity staloho rozvytku ta poshuky novoho atraktora vykhodu z kryzovoi situatsii u postkoronavirusnu eru. Aktualni problemy neperervnoi osvity v informatsiinomu suspilstvi : zbirnyk materialiv konferentsii Kyiv: *Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova*. 160–162.
- Nikitenko V.O. (2021). Kreatyvnyi klas yak chynnyk udoskonalennia liudskoho kapitalu u konteksti rozvytku smart-osvity. *Humanities studies: Collection of Scientific Papers. Zaporizhzhia: Zaporizhzhia National University*. 7 (84). 22-30. <http://humstudies.com.ua/article/view/234338/233023>
- Oleksenko R.I. Afanasieva L.V., Muzia Ye.M., & Koleva K. (2017). Mizhkulturnyi dialoh v konteksti yednannia Ukrainy. *Ukrainoznavchyi almanakh*. 21. 15–20.
- Oleksenko R.I. (2017). Liudyna v umovakh informatsiinoho suspilstva yak ob'ekt sotsialno-ekonomichnoi refleksii / *Stanovlennia i rozvytok informatsiinoho suspilstva yak osnovy zabezpechennia konkurentospromozhnosti Ukrainy u sviti ta staloho rozvytku suspilstva i derzhavy*. 59–62.
- Oltreid Dahoho (2021). Nove myslennia. Vid Ainshteina do shtuchnoho intelektu: nauka i tekhnologii, shcho zminyly svit / per. z anhl. I.Vozniaka. Kharkiv: *Vivat*. 368.
- ONil Keit (2020). BIG DATA. Zbroia matematychnoho znyshchennia. Yak velyki dani zbilshuiut nerivnist i zahrozhuut demokratsii / per. z anhl. O.Kalininai. Kyiv: *Fors Ukraina*, 336.

NIKITENKO, VITALINA – Doctor of Philosophy (D.Sc.),
Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management
of Organizations and Project Management, Engineering educational and scientific
Institute named after Y.M. Potebnya of Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: vitalina2006@ukr.net
ORCID id: <https://orcid.org/0000-0001-9588-7836>

OLEKSENKO, ROMAN – Doctor of Philosophy, Professor, Professor
of Department Public Administration and Law,
Dmytro Motornyi Tavria state agrotechnological University (Melitopol, Ukraine)
E-mail: roman.xdsl@ukr.net
ORCID id: <https://orcid.org/0000-0002-2171-514X>

KYVLIUK, OLGA – Doctor of Philosophical Sciences,
Professor, (Ukraine, Kyiv), Head of the Department of Philosophy,
Foreign Languages and Social Sciences and Humanities,
Kyiv Institute of Intellectual Property and Law of the National University
“Odesa Law Academy” (Kyiv, Ukraine)
E-mail: panyolga@ukr.net
ORCID id: <https://orcid.org/0000-0002-7900-9299>

FORMATION OF VALUES OF DIGITAL EDUCATION AND DIGITAL PERSONS IN DIGITALIZED SOCIETY

Abstract

The urgency of the formation and development of education in a digital society is determined by information and computer technology, software and computer programs that are beginning to penetrate into education – in school classrooms, universities, educational process aimed at forming digital competencies in the digital society. The aim of the article is to conceptualize the future development of education in the digital society. Objectives

of the study: 1) to analyze the model of digital education, which changes the rules of the game in the educational process; 2) to find out the process of formation of a digital person who becomes open, mobile, meaningful, adapted; 3) to explore the role of values - big data (BIG DATA) in the reformatting of digital education and the digital person; 4) to reveal the digitalization of education as a powerful trend in the formation and development of a digital society. The object of research is the formation and development of education in a digital society. The subject of education is the influence of digitalized society on the formation and development of education. Research methodology – general philosophical methods – analysis and synthesis, generalization, systemic and structural-functional analysis, anthropological, axiological, phenomenological, to show the formation and development of education in a digitalized society. It is concluded that digital (convergent) technologies offer completely different ways to solve problems of quality and quantity. Digital technologies need to do more for modern education, its transformation and modernization. Modern intelligence will help high school to create a unique educational digital space. The impact of digitalization on education is and will be even stronger in the future, driven by algorithms, artificial intelligence, digital technologies that change this world. Education changes the physical and mental landscape of the individual and the ways he works in digital society. The values of digital education and the digital person in a digital society are linked to the formation of a digital culture determined by big data, which gives educational transformations such an acceleration that change the fundamentals of business, trade, public services, affecting every aspect of our lives.

Keywords: digital education, digital society, digital person, digital technologies, BIG DATA.

How to cite: Нікітенко, Віталіна, Олексенко, Роман, Кивлюк, Ольга. Формування цінностей цифрової освіти і цифрової людини у діджиталізованому суспільстві. Humanities studies: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporozhzhia : Publishing house «Helvetica», 2022. 10 (87). P. 53–63. doi: <https://doi.org/10.26661/hst-2022-10-87-06>